

Pélé Yoets

Haskama - Hé

ראוי בכל קהל מישראל שיעשו הסכמות ותקנות לגדר גדרים לאפרושי מאסורא, ושלא להרבות בהוצאות וכדומה הכל לפי צרך שעה. וצריך דעת גדול במתקני התקנות וההסכמות שלא יעשו הסכמה בדבר שאין רב הצבור יכולין לעמד ויבואו להתרים ולפרץ גדר ולעבר על ההסכמות. לכן צריך פלס ומאזני משפט לכלכל דבריהם במשפט על פי המקום והזמן ולפי מה שהם בני העיר. ואיזהו חכם הרואה את הנולד (תמיד לד, א), אחרית דבר מראשיתו:

וטוב למתקני תקנות שימלכו באנשי העיר, ובפרט עם אותם שנראה בעיניהם שהם מחרחרי ריב ואנשי מדון, עמהם יהיה דבריהם ראשונה וידברו עמהם בנחת דברים הנכנסים ללב באפן שהם יעמדו לימין צדקם, ואף שהוא בלתי אפשר להמלך תחלה עם כל אנשי העיר מקטן ועד גדול ובפרט עם הריקים והפוחזים, אבל על כל פנים כיון שנמלכים עם רבים יהיה קיום והעמדה לדבריהם, כי רבים יהיו בעזרם וישברו מלתעות רשע, כי כן ראוי לכל בר דעת אפלו אם לא נמלכו עמו ועשו תקנה והסכמה שאינה הגונה לפי דעתו, אפלו הכי כל שעשו מנהיגי העיר לפי דעתם לשם שמים כל איש טוב יצא לקראת נשק לעזרת ה' בגבורים ויכה על קדקדם של המנגדים וישתקם בנזיפה ויאמר להם שתוקו. כך היא חובתנו וכך נאה לנו לקבל ההסכמות והתקנות שמתקנים לנו מנהיגי העיר כי ה' נצב עליהם, ובזה יהיה ישוב ותקון העיר כשישמעו אל השופט אשר יהיה בימים ההם אל כל אשר יאמר, אפלו אם יאמר על שמאל שהוא ימין, ואוי לה לעיר שכל אחד מתנשא זה אומר בכה וזה

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אומר בכה וכל אחד רוצה לפרץ גדר ולעשות מה שלבו חפץ ואין דורש ואין מבקש, אותה העיר נחרבת חס ושלו (ונכתב בזה בערך "תקון"):

ומה טוב למתקני תקנות והסכמות שלא יגזרו בכח נח"ש [נדוי חרם, שמתא] וכדומה, פן ימצאו פורצי גדר וינשכם נח"ש ונפל ממנו רב חס ושלו, אלא יתקנו בכח הסכמה ובקנס ממון, ודי שהעובר על תקנות הקהל עברה היא בידו. וגם לא יתקנו תקנה ויאסרו אסור לדור דורים עד עולם, כי לא תדע מה ילד יום, ושמא יבוא זמן שלא יוכלו לעמד באותה תקנה ויחרקו שן עו יעברוה, לכן משעה ראשונה לא יתקנו אלא על זמן מה או יניחו מקום לכל שופט ומנהיג בזמנו לשנותה, או להוסיף ולגרע כפי ראות עיניו:

ואין ראוי לחטט כל כך אחר העוברים על ההסכמות בסתר ובחדרי חדרים, שלא תהא ההסכמה גדולה ממה שצוה לנו הקדוש ברוך הוא, והן בעון רבו המתפרצים ובפרט בסתר, עד שכשברך רבן יוחנן בן זכאי את תלמידיו אמר להם הלואי שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם (ברכות כח ב). ולכן לא יחטטו כל כך אחריהם ליסרם כדי שלא יוסיפו לחטא ולהתריס, ודין להם שיתמעט הדבר וסוף שיתקיים. ואם רואים שהוא דבר שהרגלו בו רבים והם אדוקים בו הרבה לא יעקרו הדבר תכף לגמרי אלא יתחילו לבחר הרע במעוטו ולאט לאט יעקרו אותו לגמרי על דרך דכתיב (שמות כג ל) מעט מעט אגרשנו. וכי היכי דאיכא אסור משא פנים בענין הדין, הוא הדין לענין ההסכמות ותקנות הקהל צריך כל אפיא

שזין, לא ישא פני דל ולא יהדר פני גדול, תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכלם. עושי אלה לא ימוטו לעולם, ובלבד שיהיו כל מעשיהם לשם ה' אל עולם:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions